Nro. 2.

DZIENNIK URZĘDOWY Wojewodztwa Sandomierskiego.

W Radomiu Dnia 12 Stycznia Roku 1817.

Nro 5073 KOMMISSYA WOIEWODZKA, Wojewodztwa Sandomierskiego.

Celem upowszechnienia wiadomości o przepisach iakie Rząd Naywyższy w zbawienney chęci zapewnienia Kraiowi zdatnych, i do czynnego obowiązkom swym poświęcenia się usposobionych Urzędnikow, i Offícyalistow wydadź raczył; udziela następnie w stosownym wyciągu Postanowienie Namiestnika Krolewskiego w Radzie Stanu, o urządzeniu Kommissyi Examinacyinych w dniu 12 Listopada b. r. zapadłe, a od dnia 22 b. m. iako dnia publikacyi obowiązuiące do publiczney wiadomości.

Radom dnia 26 Grudnia 1816 Roku.

(podpisano) *Prezes* *Kochanowski.*

Hassmann. Sekr. Gen.

W Imieniu Nayiaśnieyszego

ALEXANDRA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Krola Polskiego etc. etc.

Namiestnik Krolewski w Radzie Stanu.

Pragnąc zabezpieczyć Rząd i Obywateli od zawodnych wyborów, a Kraowi zapewnić publiczną służbę na zaufaniu i na dowiedzioney zdatności ugruntowaną; Chcąc wzniecić w

Narodzie mocnieysze pobudki do oświecenia i okazać mu rzeczywiste pożytki z nabywanych nauk i z usposobienia; po wysłuchaniu Rady Stanu Ogólnego zebrania, postanowiliśmy i stanowiemy.

Artykuł 1

Każdy staraiący się o Funkcyą albo Urząd publiczny, ma przód swoie usposobienie przez examen okazać w Kommissyach Examinacyinych.

Artykuł 5

Przedmioty Examinu w Kommissyach Examinacyinych, z względu na różne gatunki służby i Urzędów publicznych, dzielą się na następuiące:

- *a* Ustawa Konstytucyina.
- *b* Prawa i Dekreta Xięstwa Warszawskiego, i Postanowienia Rządu Królestwa Polskiego.
- *c* Prawo publiczne: Cywilne i Kryminalne,
- *d* Postępowanie Sądowe.
- *e* Kraiowa Administracya i Policya.
- *f* Statystyka.
- *g* Nauka Skarbowa.
- *h* Kraiowy System podatkowania i Manipulacya Skarbowa.
- *i* Nauka rachunkowości.
- *k* Urządzenie Poczty.
- *l* Nauki Lekarskie.
- *m* Technologia.
- *n* Rolnictwo.
- *o* Budownictwo.
- *p* Nauka Leśnicza.
- *q* Nauka Kommunikacyi Lądowey i wodney.
- *r* Nauki gornicze, kopalń, hutnictwa, i fabryk.

Artykuł 6

Funkcye i Urzędy Kraiowe do których ubiegaiący się maią w Kommissyach Examinacyinych wywodzic swoie usposobienie, zawieraią się w trzech następuiących klassach.

Artykuł 7

W pierwszey Klassie.

- *a* Woźni Sądowi, Strażnicy, Dozorcy więzień, Sołtysi, Dozorcy robot publicznych. Officyaliści VI. VII rzędu w Korpusie Gorniczym, Akuszery.
- *b* Kanceliści, Rysownicy, Pisarze niższych Komor tychże Rewizorowie, Podleśniczowie; Dozorcy Policyini, Dozorcy Konsumpcyini, Woyci, Chirurgowie drugiego rzędu. Aptekarze, Konduktorowie drog, Mostow, Rzek spławnych. Officyaliści V rzędu w Korpusie Górniczym.

Artykuł 8

W drugiey Klassie:

Kommissarze, Intendenci Policyi, Skarbu; Leśniczowie, Intendenci więzień publicznych, Kassyerowie, Kalkulatorowie, Kontrollerowie, Protokuliści, Archiwiści, Sekretarze Kancellaryi, Biór, Poczmistrze, Pisarze i Rewizorowie głównieyszych Komor, Geometrowie, Budowniczy praktyczni, Officyaliści Menniczni, Officyaliści Towarzystwa ogniowego, Komorniey, Kommissarze drog, i spławow, Regestratorowie, Burmistrze, Ławnicy Officyaliści i Urzędnicy IV rzędu w Korposie Gorniczym,

Artykuł 9

W trzeciey Klassie:

Obrońcy Sądow wszelkiego Stopnia, Prokuratorowie, Pisarze Sądowi, Sędziowie Ziemscy, Grodzcy, Ziazdowi, Appellacyini i Sądu Nayważszego, Prezesi, Prezydenci Miast, Kommissarze Woiewodzcy i Obwodowi, Adiunkci, Szefowie, w Kommissyach Rządowych, Sekretarze Generalni i Wydziałowi, Assessorowie przy naczelnych Władzach, Intendenci, Inspektorowie i Podinspektorowie Dóbr Koronnych i Narodowych, Poborcy i Kontrollorowie Generalni, Członki Dyrekcyi Dobr Koronnych i Narodowych, Radzcy Izby Obrachunkowey, Członki Administracyi Ogniowey, Konsyliarze Rady Lekarskiey, Fizykowie Woiewodzcy i Mieyscy pierwszego Rzędu, Chirurgowie Obwodowi, Urzędnicy II i III rzędu w Korpusie Górniczym.

Kandydaci na Sędziow Obieralnych mogą składać examina w Kommissyach Woiewodzkich przez Delegacyą od Kommissyi Naywyższey.

Artykuł 10

Do funkcyi i Urzędów 1 i 2 Klassy, usposobienie Kandydatów oznaczać będą przez examina, Kommissye Examinacyine Woiewodzkie. Ubiegaiący się o Urzędy 3 Klassy, swoie uzdatnienie wywiodą przez examen w naywyższey Kommissyi Examinacyiney.

Artykuł 12

Przełożenia Kandydatów do examinu podawane bydź maią do Prezesa. Ten wzywa na Posiedzenia Członkow i Znawców, uwiadomia Ministrow stosownie do Wydziału z którego nastąpi examen.

Artykuł 14

Przedmioty examinów w Naywyższey Kommissyi, będą te same, iakie znaydnią się w Artykule 5 wymienione, lecz examen z nich w całey obszerności zdawanym będzie.

Artykuł 17

Kandydaci do Klassy pierwszey w Artykule 7 pod literą *a* powinni złożyć zaświadczenie z ukończonych szkół elementarnych.

Kandydaci do teyże Klassy pod literą *b* obowiązani będą okazać świadectwo z ukończonych nauk szkoły Wydziałowey. Ubiegaiący się do Klassy drugiey, ma okazać dowody z ukończonych szkół Woiewodzkich i z zdanego examinu podług przepisów wydanych przez Kommissyą Obrzędów Religiynych i Oświecenia publicznego.

Artykuł 18

Ci zaś którzy za granicą lub prywatną Edukacyą brali, powinni zdać Examen publiczny w Kraiowych szkołach, stosownie do funkcyi lub Urzędow pierwszey lub drugiey klassy, do których swoie usposobienie okazać żądaią, i z takich examinow zaświadczenia w Kommissyi złożą.

Artykuł 19

Procz dowodow z ukończonych szkoł i zdanych examinów; Kandydat ma złożyć zaświadczenie z swoiey dwuletniey ciągłey praktyki, iako Applikant przy stosownych publicznych funkcyach lub urzędach.

Artykuł 20

Przerwy w czasie applikacyi praktyczney z iakieykolwiek przyczyny pochodzące, nie mogą bydź rachowane w ciąg dwuletniey aplikacyi; owszem o tyleż czas praktycznego usposobienia przedłużać będą.

Artykuł 21

Każdy kto ukończył czas przepisany na applikacyą praktyczną, i uzyskał potrzebne zalety, może żądać examinu od właściwey Kommissyi Examinacyiney.

Artykuł 22

Kandydaci podaiący się do examinu, wyraziwszy Klassę funkcyi i Urzędow do których się ubiegaią, wykazawszy mieysce odbytey praktyki, i przedmiot lub przedmioty z których chcą bydź examinowani, złożyć powinni.

a Usamowolnienie lub zezwolenie Rodziców lub Opiekunów.

b Swiadectwo ze Szkoł.

c Swiadectwo mieyscowey Policyi z swego pobytu.

d Swiadectwo z odbytey praktyki applikanta.

e Opis biegu swoiego życia.

f Kandydaci zaś do drugiey i trzeciey Klassy, złożą nadto wyciągi robione z dzieł przez siebie po skończoney Edukacyi czytanych i dokładne wyłożenie ich treści.

Artykuł 23

Kommissye Examinacyine mogą dla słusznych przyczyn uwolnić Kandydata od złożenia świadectw pod literą *a. c.* wymieniaiąc w Protokule examinu, tego powody.

Artykuł 25

Jeżeli Kandydat po pierwszym examinie; nie pozyska w Kommissyi Examinacyiney świadczenia zdolności może ieszcze podać się do takiego examinu po drugi i po raz trzeci.

Artykuł 26

Kandydat po nie pomyślnie odbytem examinie lub examinach za usposobionego do klass Urzędów Wyższych, może się podać do examinu Klassy niższey.

Artykuł 27

Usposobieni do Examinow Naywyższey Kommissyi examinacyiney, winni złożyć zaświadczenia z ukończonych w swoim przedmiocie nauk w Szkole Główney i z odprawionych examinow podług przepisów Kommissyi Oświecenia, tak z nauk w właściwym Akademickim Wydziale, iako też z praktyki w stosownym do tego Wydziału, techniczym Instytucie.

Artykuł 28

Ci którzy nauki odbyli w Szkołach lub Akademiach zagranicznych, bez otrzymania oznaczonego w właściwym wydziale swoich nauk stopnia, winni w Szkole głowney Krajowey, albo w Szkole specyalney Akademickiey kraiowey, złożyć przepisane Examina i uzyskać zaświadczenie.

Artykuł 29

Podaiący się za usposobionego do Naywyższey Kommissyii Examinacyiney, obowiązany okazać zaświadczenie, że Examen w Kommissyi Woiewodzkiey odbył, że był praktykantem przy iakim do swych nauk stosownym Urzędzie, albo stosowny Urząd przynaymniey przez rok ieden sprawował; do tego ma załączyć od Zwierzchniczey Władzy zaświadczenie swego w obowiązkach pilnego i moralnego sprawowania.

Artykuł 30

Inne obowiązki dla Kandydatow podaiących się do Examinow w Kommissyi Woiewodzkiey przepisane w poprzedniczych Artykułach, 19 20 21 22 23 rozciągaią się rowniez do Kandydatow przychodzących na Examen do Naywyższey Kommissyi Examinacyiney.

Artykuł 31

Podaiący się do Examinu w Naywyższey Kommissyi, iako usposobieni do Urzędu Obrończey Sądowego przy Sądach 1wszey Instancyi, Stopień Magistra prawa, przy Sądach wyższych, stopień Doktoratu miec powinni.

Artykuł 32

Usposobieni w naukach lekarskich na Chirurgów Mieyskich, Powiatowych, Obwodowych, na Fizykow Woiewodzkich, i Miasta Stołecznego, nie będą przypuszczeni do examinu w Naywyższey Kommissyi, ieżeli nie otrzymaią w Szkole Głowney, pierwsi stopnia Magistrow, drudzy stopnia Doktorow Medycyny i Chirurgii, albo przynaymniey Chirurgii.

Artykuł 33

Cudzoziemcy biegli w naukach gorniczych, w naukach kommunikacyi lądowey i wodney, w nauce leśnictwa, przeniosłszy się do Krolestwa Polskiego, będą mogli bez examinu w iakim stopniu obeymować stosowne do ich nauk Funkcye, Urzędy w swoim kraiu iuż sprawowali.

Artykuł 34

Kandydat po dwoch nie pomyślnie odbytych examinach w Naywyższey Kommissyi Examinacyiney, nie będzie tam przypuszczony do trzeciego.

Artykuł 35

Posiedzenia w Kommissyach Examinacyinych, odbywać się będą w Miesiącach Styczniu, i Sierpniu; Kandydaci zaś podawać się powinni w Miesiącach Grudniu i Lipcu, koleią podań swoich examinowani będą.

Artykuł 39

Kandydat ma bydź examinowany z nauk w Artykule 5 wymienionych, w tych przedmiotach, których znaiomość iest potrzebną dla sprawowania Funkcyi i Urzędow do iakich się podaiący ubiega. Kandydaci podaiący się do funkcyi w klassie pierwszey w Artykule pod literą *a* wyrażonych, przed Deputacyą z Kommissyi examen złożą,

Artykuł 40

Examen będzie dwoiaki: ieden z teoryi, drugi z praktyki. Sessya examinacyina przynaymniey godzin trzy trwać powinna.

Artykuł 41

W praktycznym Examinie, kandydaci zadane sobie roboty, pisma, rachunki, plany i t. p. maią w mieyscu osobnem pod okiem examinuiących lub Deputowanych z Kommissyi wykonać.

Artykuł 48

Examen w Naywyższey Kommissyi również będzie dwoiaki; ieden z Teoryi, drugi z praktyki, zachowuiąc przepisy 41 Artykułu.

Artykuł 49

Pierwszy będzie tu zdawany w całey obszerności, z nauk stosownych do Urzędow, do których podaiący się swoie usposobienie okazać żąda.

Artykuł 54

Po odbyciu Examinu w Kommissyi Woiewodzkiey, nie będzie wolno podawać się do Examinu w Naywyższey Kommissyi Examinacyiney, iak po dwoch latach odbytego Urzędowania.

F

Artykuł 56

Gdyby się okazało, iż Kandydat w examinie praktycznym pisma nie sam, ale z pomocą cudzą wypracowane w Kommissyi złożył, na ten czas traci prawo do Urzędów; Urzędnik zaś który mu był pomocny, w Urzędzie zawieszonym zostanie, przynaymniey na Miesiąc.

Artykuł 57

Każdy Examen złożony bez otrzymania chlubnego zaświadczenia, nie może bydź powtorzonym iak tylko po upłynieniu roku iednego.

Artykuł 59

Officyalista lub Urzędnik utracaiący swoie mieysce za urzędowym wyrokiem, z Listy wymazanym będzie, i podawać się do wyższego Examinu nie może,

Artykuł 61

Kandydatowi wolno podawać się do Examinu ziednego, albo z kilku przedmiotów ale zkażdego z osobna examinowanym będzie.

Artykuł 62

Żadna Władza Kraiowa nie ma ani przedstawiać ani mianować na Urzędy lub funkcye Osob nie examinowanych, podług powyższych przepisow, i zaświadczenia zdolności nie maiących.

Artykuł 63

Wszyscy Officyaliści i Urzędnicy publiczni, którzy do dnia publikacyi tego postanowienia zostaią w służbie publiczney, są wolni od examinów do posiadania funkcyi lub Urzędow w klassie ktorey iuż się znayduią. Chcąc postąpić na wyższy Urząd, obowiązani są złożyć examen do tey Klassy stosowny

Artyku 64

Wykonanie ninieyszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, Wyższym Władzom w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 12 Listopada 1816.

(podpisano) | ZAIĄCZEK

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi
(podpisano) T. Mostowski.

Radzca Sekretarz Stanu Generał Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem
Radzca Sekretarz Stanu Generał Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem W zastępstwie Ministra Sprawiedliwości Minister Stanu
Węgleński.

Zastępca Sekretarza Jeneralnego J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia dnia 22 Grudnia 1816.